

Parasha: יתרו - Jitro - Voortreffelijkheid

Bouwen aan een heilig volk/gezin!

Prashat Shevooea - wekelijkse Schriftlezing

Torah: Shemot/Exodus: 18:1 -20:26

Haftarah: Jesajahoe/Jesaja: 6:1-7:6; 9:5-6

B'rit Hachaddasha: Timothim alef/1 Timoteüs: 3:1-14

1.Inleiding

De parasha van deze week gaat dieper in op de functie van יתרו (Jitro) de schoonvader van Moshe. Deze man heeft een bijzondere rol gespeeld in de ontwikkeling van Jisraeel. Wie was Jitro? Wat deed Jitro? En waarom was de invloed van Jitro zo groot op de b'ney Jisraeel? Ten eerste maakt de Torah duidelijk dat Jitro een כהן (kohén) was.

" Jitro de schoonvader van Moshe, die kohén (priester) was in Midjan hoorde wat Elohim allemaal voor de b'ney Jisraeel gedaan had, hoe JHWH zijn volk uit Mitzraijim had weggeleid. (Shemot/Exodus 18:1)"

De daden van JaH voor Jisraeel waren voor Jitro een reden om zijn schoonzoon te bezoeken. De levende Elohim had aantrekkingskracht. Als kohén van Midjan wilde hij hier meer over weten. Het woord כהן (Kohén) is afgeleid van de stam כהן (Kanan) wat overpeinzen/bezinnen betekend. Een כהן is iemand die zich richt op de zaken van JHWH Elohim en zich daar volledig mee identificeert. Het woord Kohén bestaat uit drie Hebreeuwse letters, ik zet ze hieronder in de juiste volgorde:

כ = kaf, betekenis: handpalm, bedekken, openen

ה = Hey, betekenis: waarnemen,openbaren

ן = Slot Noen,betekenis: vis,actie, leven

Deze 3 eigenschappen zijn specifiek toegeschreven aan een priester (Kohén).

De priesterlijke zegen (birkat Kohanim) die beschreven staat in B'midbar/Numeri 6:24-27 ging/ gaat altijd gepaard met twee uitgestrekte handpalmen die de letter ן shin vormde.

De letter כ (kaf) heeft de betekenis *handpalm, bedekken en openen*. De zegen van een Kohén van Jah kan iets openen of bedekken. Hoe heiliger een Kohén was hoe meer heiligheid er op de persoon neerkwam. De tweede letter was de letter ה (Hey) en deze letter staat voor het brengen van de tegenwoordigheid van JaH onder het volk (waarnemen en openbaren). Als men een Kohén zag dan moest men Elohim zien. De levenswijze van de Kohén moest volkomen heilig zijn. De laatste letter is de ן (Slot Noen) deze letter staat voor *vis,actie, en leven*. Een heilige Kohén kon de beveiliging voor zijn omgeving zijn door (wanneer dit nodig was) in actie te komen. Zijn *heilige acties* brachten leven en gaven vernieuwing voor het volk. Hij bracht de offers en onderwees het volk de Torah. Zoals een vis afhankelijk is

van water zo was de Kohén afhankelijk van JHWH. De Kohén moest continu in beweging zijn om de taak van bemiddelaar tussen Elohim en mensen te kunnen vervullen.

Jitro was een Kohén van Midjan die van Avraham afstamde. Zijn priesterschap was ontstaan uit de G-dsopenbaring van Avraham die door de eeuwen heen verwaterd was. Jitro diende vele goden maar kende de enige Elohim 'JHWH' niet. Hij was een zeer geëerd man in Midjan. Waarom benoemd de Torah dan dat Hij een כֹּהֵן (Kohén) was. Commentaar van Rav Chaim Ben Attar, maakt dit duidelijk, hij schreef het boek Or HaChaim:

*"Or Hachaim zegt dat het niet de bedoeling van Torah is om Jitro te beledigen door te vermelden dat de schoonvader van Moshé een „Kohén van Midjan” was. Integendeel, dit drukt zijn verdienste uit. Ondanks dat hij zo'n hoge positie bekleedde en dus zeer geëerd was in Midjan, stond hij het toe dat Moshé met één van zijn dochters trouwde, terwijl hij toen nog volledig onbekend was met Moshé's grootheid, die pas vele jaren later naar voren kwam. Ondanks het feit dat hij een voormalig afgodendienaar was, verklaarde hij later dat „JHWH groter is dan alle goden” (vs. 10).*1"*

We moeten begrijpen dat de aanwezigheid van JHWH voor vele eeuwen zeer verweg leek. Afgoderij was niet alleen in Mitzraijim/Egypte het was overal. Toch gebruikte JaH de man Jitro om Moshe op weg te helpen in zijn roeping. Jitro kende nog veel tradities en verhalen van zijn voorvader Avraham..... deze heeft hij aan Moshe geleerd. Na de wonderdaden van JHWH verklaarde Jitro dat JHWH de machtigste Elohim was en hij bracht hem een offer en at met Hem. Eten is van oudsher het teken van het sluiten van een verbond. Doordat Moshe zich verbond aan Tziporah konden de b'ney Jisraeel de taak om een licht voor de wereld te zijn reeds vervullen. Jesjahoe/Jesaja 42:6-8 zegt het volgende:

"Ik, JHWH, heb u geroepen om heil te brengen, Ik neem u bij de hand, Ik vorm u, en bestem u tot een verbond met het volk, tot een licht voor de naties; om blinde ogen te ontsluiten, om gevangenen uit de kerker te bevrijden, degenen die in de duisternis van de gevangenis wonen. Ik ben JHWH, dat is mijn naam, mijn glorie deel Ik met geen ander, Ik geef mijn roem niet aan godenbeelden."

Als wij ons koppelen aan de naam/persoonlijkheid van JHWH kunnen wij een licht zijn voor de gojim. In het Hebreeuws staat er een duidelijke opdracht beschreven Jesjahoe 42:6 zegt letterlijk:

ואתנך לברית עם לאור גוים

V'entenka l'brit am l'or goijim

"En Ik geef U tot een verbond met het volk en tot een licht voor de volkeren"

Hoewel deze profetie door de rabbijnen en Yeshua (Mattay/Mattheüs 5:14) wordt gekoppeld aan de b'ney Jisraeel heeft deze profetie nog een diepere laag.

Bronvermelding:

1. <http://www.joodsleven.nl/ParasjatHasjawoea/Inzicht%20Parasja/2-SJEMOT/05-Jitro/Inzicht%20in%20Parasjat%20Jitro%205772.pdf>

Deze laag geeft het (טוּד) geheim hoe wij een licht voor de volkeren kunnen zijn. Jesajahoe/Jesaja 42:6-8 is een bekende Messiaanse profetie die gaat over de taak en vervulling van Mashiach.

Hij zal door JHWH gegeven worden tot een verbond voor Jisraeel en tot een licht voor de volken. Deze roeping wordt door de Mashiach bevestigd:

"En wie onder jullie de eerste wil zijn, laat hij jullie tot een bediende zijn. Zoals de Mensenzoon niet is gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zichzelf te geven als een verlossing voor velen. (Mattay/Mattheüs 20:27-28)"

De Targoem Ben Oeziel verklaard wie *de knecht* is en wat zijn taak is:

"Ziet, Mijn Knecht, de Mesicha (Messias), die ik breng, mijn uitverkorene in wie ik een welbehagen heb: net als voor mijn woord, ik zal met mijn (Roecha Kadisha) Heilige Geest op Hem rusten; Hij zal mijn oordeel openbaren aan de volken. Hij zal niet hardop roepen, noch verkoopt hij praatjes, en Hij zal Zijn stem niet opheffen in de straat. De zachtmoedigen, die als een geknakt riet zijn zal Hij niet verbreken, en de armen zullen als een glimmende lont met Hem (glimmen), Hij zal niet uitdoven: Hij zal het oordeel voort brengen naar de waarheid. Hij zal niet flauw noch moede worden, totdat Hij het oordeel op de aarde heeft vastgesteld; en de eilanden zullen wachten op Zijn Torah. Zo zegt de Eloha (G-d) van de eeuwigheid, die de hemel heeft geschapen en hem heeft uitgespannen, die de aarde heeft gegrond, en adem heeft gegeven aan haar inwoners, zelfs voor de mensen, en de geest aan hen die daarop wandelen. Ik, MarJah (JHWH), zal ik u scheppen om te groeien in de waarheid, en Ik zal Uw hand vasthouden, en Ik zal leiden en U, geven tot een verbond van het volk, en tot een licht der heidenen; Om de ogen van het huis van Jisraeel te openen, die blind zijn voor mijn Torah, om hun uit de gevangenschap onder de volkeren terug te brengen, waar ze waren als gevangenen, en om ze te verlossen van de slavernij van de koninkrijken, opgesloten als degene die gebonden waren in duisternis. (Targoem Ben Oeziel, Jesajah 42:1-7)"

De openbaring van Mashiach geeft een ander inzicht in het zijn als een licht voor de goijim (volkeren). Yeshua zegt over zichzelf het volgende:

וְיִסְרָאֵל יִשׁוּעַ וַיְדַבֵּר אֵלֵיהֶם לֵאמֹר אֲנִכִי אֹר הָעוֹלָם הַהֵלֶךְ אַחֲרַי לֹא יֵלֶךְ בַּחֹשֶׁךְ כִּי-לוֹ אֹר הַחַיִּים

"Ik ben het licht van de wereld. Wie mij volgt, zal niet in de duisternis lopen maar zal het licht van het leven vinden. (Jochanan/Johannes 8:12)"

Yeshua zegt אֲנִכִי אֹר הָעוֹלָם (Anochi or haOlam) ik ben het licht van het universum / wereld / eeuwigheid. Deze verklaring van Yeshua is een statement die niets buitensluit. Als Hij het Licht van het universum is dan is Hij het licht van de volkeren. [Wij kunnen enkel de opdracht om een licht voor de volkeren te zijn vervullen als wij Or haOlam \(het Licht van het universum\) erkennen. En Zijn Or \(Licht\) op ons laten schijnen:](#)

"Het volk dat rondwaalt in het donker, ziet een helder licht. Over hen die wonen in een land vol duisternis gaat een stralend licht op. Uitbundig laat U hen juichen en U overstelpt hen met vreugde; zij verheugen zich voor uw aanschijn zoals er vreugde is bij de oogst en gejuich bij het verdelen van de buit. Want het drukkende juk, de stang op hun schouders, de stok van de drijver, U breekt ze stuk als op de dag van Midjan. Want alle dreunend stampende laarzen en met bloed doordrenkte mantels worden verbrand, en verteerd door het vuur. Want een kind wordt geboren,

een zoon wordt ons gegeven. De heerschappij rust op zijn schouders; men noemt hem wonder van beleid, goddelijke held, vader voor eeuwig, vredevorst. Groot is de macht en eindeloos de vrede voor de troon van David, voor zijn koninkrijk; hij zal het stichten en onderhouden door recht en gerechtigheid vanaf nu en voor altijd. De geestdriftige liefde van JHWH Tzevaot zal dit teweegbrengen. (Jesjahoe/Jesaja 9: 1-6)"

2. Baroech atta JHWH

Nadat Jitro de wonderdaden van JHWH uit de mond van Moshe tot zich had genomen sprak hij een b'racha (zegen) uit voor JHWH en daarna sloot hij een verbond met JHWH de El (G-d) van Jisraeel:

"En Jitro sprak: 'Gezegend is JHWH die jullie bevrijd heeft uit de macht van Mitzraijim en uit de macht van de Farao, Hij die het volk bevrijd heeft uit de onderdrukking door Mitzraijim. Nu weet ik dat JHWH groter is dan alle andere goden.' Jitro, de schoonvader van Moshe, bracht Elohim brand- en slachtoffers. En Aharon en al de oudsten van Jisraël kwamen met de schoonvader van Moshe voor Elohim de offermaaltijd houden.(Shemot?Exodus 18:10-12)"

De schoonvader van Moshe erkend dat JHWH de grootste Elohim is. De Midrash zegt dat Jitro tesjoeva deed en zijn afgoderij opgaf. Hij vierde zijn tesjoeva d.m.v het brengen van offers.*2 Het licht van de Mashiach scheen ook over Jitro aangezien de het de Engel van JHWH was (de Metatron/Mashiach) die de b'ney Jisraeel bevrijde van de slavernij. Jesjahoe/Jesaja 63:9 zegt:

"In al hun nood was ook hijzelf in nood: Zij werden gered door de boodschapper (Engel) van zijn tegenwoordigheid. In zijn liefde en mededogen heeft hij hen zelf verlost, Hij tilde hen op en heeft hen gedragen alle jaren door."

In de Zohar wordt verklaard dat deze boodschapper de Metatron was*3 en de Metatron is de Mashiach*4 Het licht van Yeshua haMashiach is de openbaring van de volheid van JHWH waardoor wij een licht voor de goijim/volkeren kunnen zijn. Dit heeft JHWH vanaf het begin zo ingesteld. Zonder deze openbaring zijn wij bang voor Jah en houden wij afstand. De Haftarah van deze week laat zien dat Jesjahoe/Jesaja twee houdingen toont bij het zien van JHWH op de troon. Er is één moment dat deze houding veranderd van angst naar relatie en verlangen! Laten we deze twee momenten kort behandelen:

Reactie één	Reactie twee
"Wee mij! Ik ben verloren! Ik ben een mens met onreine lippen, ik woon onder een volk met onreine lippen en ik heb met eigen ogen de koning, JHWH Tzevaot gezien!' (Jesjahoe/Jesaja 6:5)"	" Daarop hoorde ik de stem van JHWH: ' Wie zal Ik zenden, wie zal in onze naam gaan?' Ik antwoordde: '(Hinejni) Hier ben ik, zend mij.' (Jesjahoe/Jesaja 6:8)"

Bronvermelding

2. Torah and Commentary, Sol Scharfstein ,Pagina 206

3. Zohar; Vol. ii., Exodus pa 51, Amsterdam Edition

4. New Haven, CT: Yale University Press, 2000), pp. 303, 304.

Eerst erkend Jesjahoe/Jesaja zijn onreinheid als hij de heerlijkheid van JHWH op de troon aanschouwt zegt hij " **Ik ben verloren**". In vers 6 en 7 wordt de onreinheid van Jesjahoe/Jesaja verwijderd door een hete kool. Deze gloeiende kool verwijderde de zonde en bedekte de schuld van Jesjahoe/Jesaja. In het hebreuws staat er

' **רִשְׁפָּה בְּתֹלְקָהּ** ' (Rishpa b'melkachajim) wat letterlijk een " gloeiende steen met levende vlammen" betekent. Heilig vuur dus, en dit Vuur reinigt van zonden en bedekt de ongerechtigheid. Nadat de lippen van Jesjahoe/Jesaja waren aangeraakt door de "gloeiende steen met levende vlammen" zei Jesjahoe/Jesaja "**Hinejni**" – Hier ben ik zend mij! De aanraking met JHWH veranderde het leven van Jesjahoe/Jesaja. De B'rit haChadasha geeft een nog dieper inzicht in deze gebeurtenis.

"Hoewel hij al deze tekenen voor hen had gedaan, geloofde men hem niet, zodat het woord van Jesjahoe vervuld zou worden, de profeet die zei: "Mijn Meester, wie zullen ons bericht geloven? Aan wie is de arm van JHWH geopenbaard?"Daarom kon men niet geloven want Jesjahoe zei opnieuw:"Zij hebben hun ogen verblind, en hun hart verduisterd zodat ze niet zouden zien met hun ogen en begrijpen met hun hart en terugkeren zodat ik hen genees."Dit heeft Jesjahoe/Jesaja gezegd toen hij zijn glorie zag en over hem sprak. (Jochanan/Johannes 12:37-41)"

Volgens Rabbi D. H. Stern zag Jesjahoe/Jesaja de komende Shechina (manifesterende glorie) van haMashiach Yeshua. Aangezien Yeshua één is met Avinoe shebasjemajim (Vader in de Hemelen) spreekt dit elkaar niet tegen.*5 Targoem Jochanan maakt de uitspraak van Jochanan haTalmid (Johannes de discipel) nog duidelijker. Hij zegt in de Aramese verzie van Jesjahoe/Jesaja het volgende:

" In het jaar dat koning Oezijah was getroffen door de trara'at zei de profeet' Ik zag de glorie van MarJah (JHWH) zitten op Zijn troon, hoog en hoogverheven in de hoogste hemelen, en de Tempel was gevuld met de schittering van Zijn glorie. (Targoem Jonathan 6:1)"

De Shechina (manifesterende glorie) van Yeshua haMashiach werd getoond aan Jesjahoe/Jesaja. Hij zat op de troon. Hij dacht dat hij zou sterven! Maar hij bleef leven en zijn zonden werden vergeven!

In de hebreeuwse verzie van het boek Chanoch geeft ons meer inzicht in de Metatron (een ander woord voor Shechina) in hst 12 staat het volgende:

*" Rabbi Jisjmael zei: Metatron, de prins van de Aanwezigheid, zei tegen mij: 'Omdat dat de liefde waarmee de Heilige, gezegend is Hij, mij liefhad, meer was dan al de kinderen in de hemel, maakte Hij voor mij een gewaad van glorie waarop allerlei verschillende lichten werden aangebracht, en Hij trok mij dit aan. En Hij maakte voor mij een riem van eer en voegde daar aan toe schoonheid, pracht, glans, en majesteit van allerlei soorten. En Hij maakte voor mij een kroon van vorstelikhed waarop 49 stenen van waarde werden toegevoegd, die als het licht van de bol van de zon waren. Zijn luister drong door naar de vier hoeken van de Arboth (hoogste hemel) , van de Rekia (Hemel) en door de zeven hemelen, en dwars door de vier hoeken van de wereld. Hij plaatste het op mijn hoofd. En Hij noemde mij de KLEINERE/MINDERE JHWH in de aanwezigheid van zijn hemelse huishouden: want er staat geschreven (Shemot/Exodus 22:21) " want mijn Naam is in hem."*6*

Bronvermelding

5. Jewish New Testament Commentary, David H. Stern, pagina 194

6. The books of Enoch, Joseph B. Lumpkin, pagina 230

Afstand tussen ons en JHWH blijf aanwezig als wij angstig voor Hem blijven. Wij moeten zonder angst dienstbaar zijn aan JHWH en Hem aanschouwen via Yeshua, Hij is de enige manier om volledig dienstbaar en vruchtbaar te worden in het koninkrijk van JHWH. De b'rit haChadasha laat dit duidelijk zien in de functie-eisen van de oudsten. De oudsten zijn een maatstaaf voor de gemeente, het is dus belangrijk om hier het één en ander over te vertellen, laten we eerst de tekst bekijken:

"Het is een vertrouwd gezegde, dat als een man het ambt van oudste verlangt, hij een goed werk verlangt. De oudste moet zo zijn: vlekkeloos, de echtgenoot van zijn één vrouw, behoedzaam, bescheiden, ordelijk, betoont liefde voor vreemdelingen en hij is een leraar,[hij] passeert niet [de grens] in verband met wijn en is niet iemand met losse handjes, maar hij is zachtaardig, niet strijdlustig en hij heeft het zilver niet lief. Hij leidt zijn gezin goed, en heeft zijn kinderen in onderworpenheid, met alle zuiverheid. Want als hij zijn eigen gezin niet goed weet te leiden, hoe kan hij dan de gemeente van Elohim leiden? Hij mag niet jong van leerlingschap zijn, zodat hij zich niet verheft en in het oordeel [als] van Satan zou vallen. Hij moet ook een goed getuigenis hebben van wie buiten zijn, zodat hij niet in het verwijt en in de strik van Satan zou vallen. (Timothim alef/1 Timoteüs: 3:1-7)"

Wat zijn de vereisten van een oudste en van een volgeling van haMashiach Yeshua:

- a.Hij verlangt naar het goede
- b.Hij moet vlekkeloos zijn
- c.Hij is met één vrouw getrouwd
- d.Hij is behoedzaam
- e.Hij is bescheiden
- f.Hij is ordelijk
- g.Hij betoont liefde voor vreemdelingen
- h.Hij is een leraar (enkel beschreven in het Aramees)
- i.Hij loopt niet op de randjes m.b.t het drinken van wijn
- j.Hij heeft geen losse handjes maar hij is zachtaardig
- k.Hij is niet strijdlustig
- l.Hij heeft het zilver niet lief
- m.Hij leidt zijn gezin goed, zodat hij de gemeente goed kan leiden
- n.Hij mag niet jong van leerlingschap zijn (Hij moet getraind zijn in het woord en niet een kind in geloof).
- o.Van buitenaf moet men een goede getuigenis van hem afgeven.

Door te leven vanuit het licht van de Wereld kunnen wij bouwen aan ons gezin, aan de gemeente en aan tikoën olam (herstel van de wereld). Een heilig leven, en een heilig leiderschap begint thuis. De vrucht daarvan is je familielevens en je gezin. Heb jij de houding van Jesjahoe/Jesaja "Hinejni (hier ben ik zend mij)" ? Als je geen angst/afstand van JaH hebt kun je zijn licht (Yeshua haMashiach) laten schijnen voor de goijim en de opdracht om een licht voor de wereld te zijn vervullen.

וְקָרָא זֶה אֶל-זֶה וְאָמַר, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת; מְלֵא כָל-הָאָרֶץ, כְּבוֹדוֹ

W'kara zeh el zeh w'amar, kadosh kadosh kadosh JHWH Tzevaot, m'lo kal haAretz k'bodow

"Zei riepen elkaar toe' Heilig, Heilig, Heilig is JHWH Tzevaot, heel de aarde is vervuld van zijn heerlijkheid." (Jesjahoe/Jesaja 6:3)